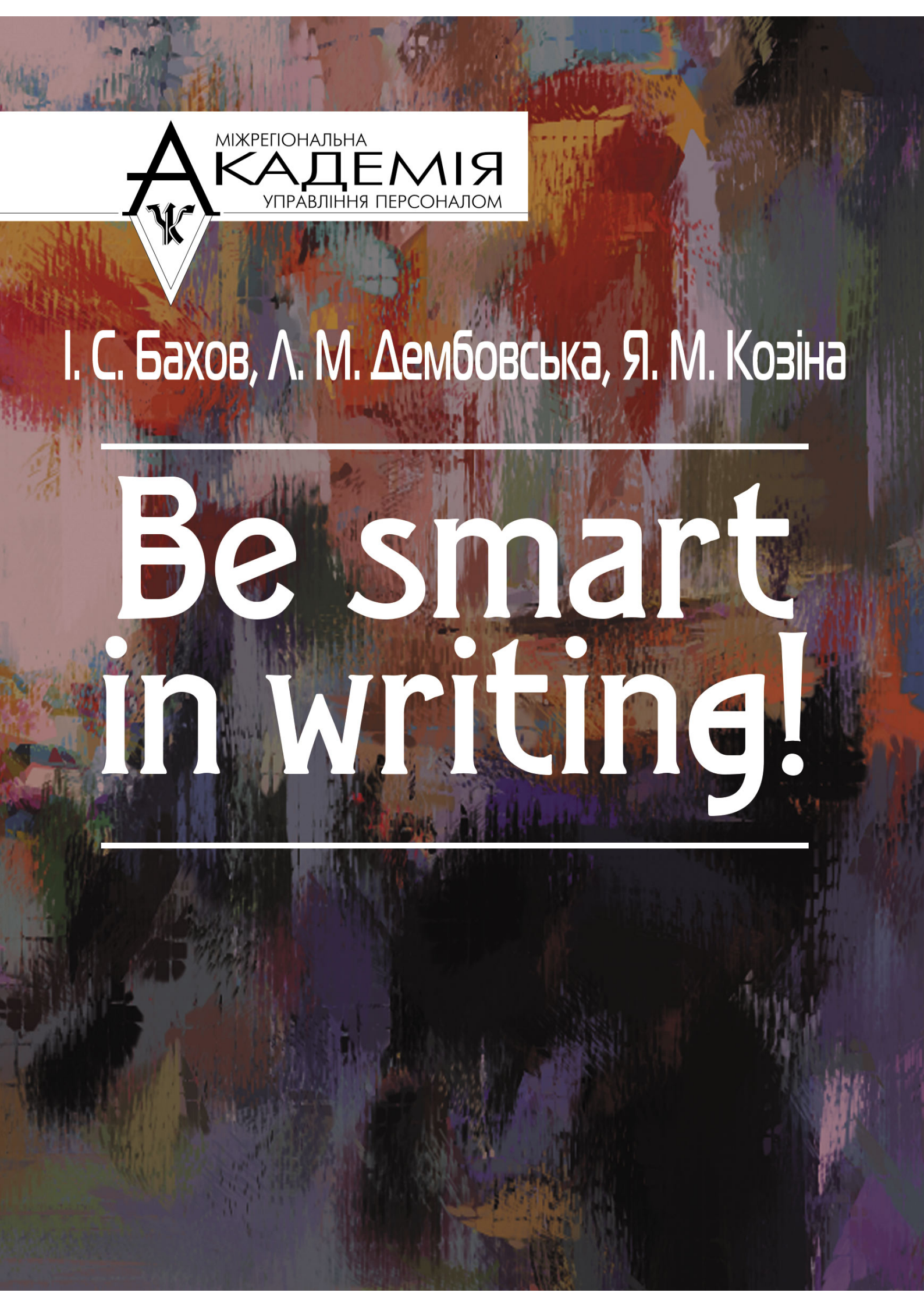
МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
І. С. Бахов, Л. М. Дембовська, Я. М. Козіна
Be smart in writing!

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

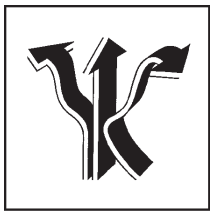

МАУП

І. С. БАХОВ, Л. М. ДЕМБОВСЬКА, Я. М. КОЗІНА

BE SMART IN WRITING!

Навчально-методичний посібник
для студентів вищих навчальних закладів
та учнів старших класів

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2019

Рецензенти: *В. М. Михайленко*, д-р філол. наук, доц. кафедри іноземних мов, теорії і практики перекладу МАУП

Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф., Київський Національний університет імені Тараса Шевченка

В. С. Рижиков, д-р пед. наук, проф., Військовий інститут КНУ імені Тараса Шевченка

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 6 від 27.06.18)

Be Smart in Writing! : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. та учнів старших класів / І. С. Бахов, Л. М. Дембовська, Я. М. Козіна. — Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. — 116 с.

Наведено теоретичний матеріал для навчання написанню англійською мовою різних видів есе та листів (офіційних та особистих) і призначений для студентів при опануванні навичками писемного мовлення, учнів старших класів при підготовці до складання ЗНО. Мета посібника — допомогти учням та студентам у подоланні труднощів, які виникають у процесі писемного мовлення англійською мовою, пов'язаних з мовними, мовленнєвими та літературними особливостями виконання таких завдань. Включено загальні правила та поетапні інструкції до написання різних видів есе та офіційних і особистих листів, а також приклади найпоширеніших їх видів наведено в додатках.

Для використання як у навчальному процесі, так і під час самостійної підготовки до письмових іспитів, а також буде корисним для осіб, які бажають навчатися за кордоном.

© І. С. Бахов, Л. М. Дембовська, Я. М. Козіна, 2019
© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2019

ЗМІСТ

ВСТУП 5

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ НАПИСАННЯ ЕСЕ 6

1.1. Підготовка до написання есе 6
1.2. Написання есе 8
1.2.1. Планування есе 8
1.2.2. Написання вступної частини 9
1.2.3. Написання основної частини есе 10
1.2.4. Написання заключної частини (висновків) 12
1.3. Редагування есе 13

Розділ 2. ТИПИ ЕСЕ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ НАПИСАННЯ 15

2.1. Наративне есе (a narrative essay) 15
2.2. Дескриптивне/описове есе (a descriptive essay) 17
2.3. Рефлективне есе (a reflective essay) 18
2.4. Референційне есе (a referential essay/an expository essay) 19
2.5. Аргументативне/переконуюче есе (argumentative/persuasive essay) 20
2.6. Причинно-наслідкове есе (cause and effect essay) 23
2.7. Класифікаційне есе (a classification essay) 25
2.8. Порівняльне есе (comparison/contrast essay) 27
2.9. Критичне есе (Critical essay) 28
2.10. Дедуктивне есе (deductive essay) 31
2.11. Дефініційне есе (definition essay) 32
2.12. Есе-дослідження (exploratory essay) 34
2.13. Вільне (неформальне) есе (informal essay) 34
2.14. Літературне есе (literary essay) 35
2.14.1. Аналіз художньої прози 37
2.14.2. Аналіз драматичного твору 37
2.14.3. Аналіз поезії 37

2.15. Особисте/вступне есе (personal/admission essay)..... 38
2.16. Стипендіальне есе (scholarship essay) 42

Розділ 3. НАПИСАННЯ ЛИСТІВ.....44
3.1. Особистий лист (Informal Letter)..... 46
3.2. Ділові листи..... 50
3.2.1. Лист-скарга (Letter of Complaint)..... 53
3.2.2. Лист-заява (Letter of Application)..... 59
3.2.3. Супровідний лист (Cover Letter)..... 70
3.2.4. Мотиваційний лист (Motivation Letter)..... 73
3.2.5. Лист-запит (Inquiry/Enquiry Letter)..... 84

ЛІТЕРАТУРА..... 91

ДОДАТКИ..... 92

Додаток А..... 92
Додаток Б..... 98

ВСТУП

У навчальному посібнику вміщено теоретичний матеріал для навчання написанню англійською мовою різних видів есе та листів (офіційних і особистих). Призначено для студентів при опануванні навичками писемного мовлення, учнів старших класів при підготовці до складання ЗНО. Метою видання є допомогти учням та студентам у подоланні труднощів, які виникають у процесі писемного мовлення англійською мовою, пов'язаних з мовними, мовленнєвими та літературними особливостями виконання таких завдань.

Включено загальні правила та поетапні інструкції до написання різних видів есе та офіційних і особистих листів, а також приклади найпоширеніших їх видів наведено в додатках.

Посібник може використовуватись як у навчальному процесі, так і для самостійної підготовки до письмових іспитів, а також буде корисним для осіб, які бажають навчатися за кордоном.

Розділ 1
ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ НАПИСАННЯ ЕСЕ

1.1. Підготовка до написання есе

Есе — один із видів твору на певну тематику, що передбачає особисту інтерпретацію фактів. Зазвичай факти можуть комбінуватися з уявою, знання — з почуттями, проте мета завжди однакова — висловити думку.

Незалежно від типу есе алгоритм його написання залишається незмінним. Роботу над ним слід розподілити на три частини.

Частина перша — поступовий процес написання есе. Тобто визначення контексту й теми есе, його формату та аудиторії, з якою ви намагаєтеся спілкуватися.

Отже, контекст — це змістова складова есе. В його основі лежить запитання: "Про що слід написати?" Контекст включає в себе тему, формат та особливості аудиторії.

Часто тема есе вже задана, проте інколи запропоновано лише тип есе, а тема обирається автором самостійно. У цьому випадку треба вибрати тему, що є близькою вашим інтересам, або ж ту, яку ви вважаєте за необхідне обговорити.

Формат есе включає стиль, розмір, органічне поєднання абзаців та спосіб презентації. Кожен із названих параметрів відіграє значну роль в оцінюванні якості есе.

Врахування особливостей передбачуваної аудиторії є важливим фактором успіху. З ким ви намагаєтеся спілкуватися? Ви хочете переконати викладача, своїх однолітків чи приймальну комісію університету? Слід будувати своє есе відповідно до передбачуваної аудиторії, оскільки розуміння аудиторії визначає вибір слів, прикладів, деталей.

Підготовка до написання есе включає такі етапи:

1. Пошук інформації. Це може бути Інтернет чи бібліотека, проте бажано використовувати як електронні, так і дру-

ковані джерела. Не соромтеся звернутися за допомогою до бібліотекаря — це його робота.

2. Слід з'ясувати, які джерела ваш викладач вважає прийнятними та чи вимагається певна кількість основних та допоміжних джерел.
3. Дізнайтеся, чи можна використовувати Вікіпедію. Доволі часто Вікіпедія дає лише початкову базу для подальшого докладного опрацювання теми, однак більшість викладачів проти її цитування, оскільки вони вважають, що учень/студент має знайти більш авторитетні джерела.
4. Працюючи з джерелами, слід робити детальні замітки, які факти взято з яких джерел; при цьому джерела треба записувати у належному форматі, щоб не переглядати їх знову при остаточному оформленні есе.
5. Ніколи не ігноруйте факти та твердження, які суперечать вашим переконанням; хороший автор обов'язково візьме їх до уваги та/або включить протилежні аргументи і доведе, чому ці факти не є істотними, або змінить свою точку зору відповідно до них.
6. Проаналізуйте кілька есе. У цьому дослідженні, напевно, зустрінуться як справді хороші, так і не вельми добре сформульовані аргументи стосовно вашої теми. Проаналізуйте, як вони працюють:
   а) Які заяви робить автор?
   б) Чому вони добре/погано сприймаються? Що це: логіка, джерела, стиль чи структура? А може це щось інше?
   в) Які переконання наводить автор? Чому ці переконання звучать вірогідно? Як автор презентує факти і який його підхід до викладу цих фактів?
   г) Логіка правильна чи неправильна і чому? Чому викладки є логічними? Чи підкріплює автор свої твердження прикладами, що полегшують розуміння?
7. Добре обміркуйте власні ідеї. Звичайно, можна використати аргументи інших для підкріплення того, що ви хочете сказати, однак, в основу треба покласти власний погляд на тему, щоб він був саме вашим. Для цього маєте

скласти список своїх ідей, на обдумування яких необхідно виділити певний час, треба відкласти всі інші справи і просто прогулятися парком. Найчастіше гарні думки приходять тоді, коли на них найменше очікують.

Складання тез — один з основоположних етапів написання есе. Це стислий виклад ваших думок. Тези є результатом попередньої роботи, а саме:

а) перегляньте всі ідеї, що ви напрацювали. Виберіть 2–3 найважливіші, що стануть основоположними для вашої теми. Ви повинні підкріпити ці ідеї аргументами з досліджень;

б) напишіть тезові твердження, що узагальнюють ідеї, які ви плануєте представити, тобто дайте читачеві знати, куди ви прямуєте і чому;

в) тезові твердження мають бути чітко сфокусовані, включаючи тему і те, що ви збираєтесь презентувати. Наприклад:

Although Eli Whitney's cotton gin ushered in a new era of American prosperity, it also widened the gap in suffering for African-American slaves, who would soon be more in demand, and more exploited, than ever.

Важливі тезові твердження не повинні бути питальними, написаними від першої особи, відхилятися від теми чи бути суперечливими.

1.2. Написання есе

1.2.1. Планування есе

Скомпонуйте всі ідеї, які прийшли вам на думку, та резюмуйте їх. Складіть головне (тематичне) речення для своїх основних ідей. Потім запишіть основні пункти і аргументи до них. Загалом має бути три аргументи або цитати з джерел до кожної головної ідеї. Наприклад:

***Topic sentence*:** "*Eli Whitney's cotton gin made life harder on African American slaves.*"

***Arguments*:**

1) The success of cotton made it harder for slaves to purchase their own freedom.

2) Many Northern slaves were in danger of being kidnapped and brought down south to work in the cotton fields.
3) In 1790, before the cotton gin, slaves in America totalled about 700,000. In 1810, after the cotton gin had been adopted, slaves totalled about 1.2 million, a 70 % increase.

1.2.2. Написання вступної частини

Добре продумайте заголовок та вступ, які мають спонукати людей прочитати ваше есе. Якщо ваша аудиторія — викладач, то він, звичайно, прочитає його повністю. Проте, якщо берете участь у конкурсі чи пишете есе для вступу до університету, то заголовок та вступ повинні зацікавити читачів, оскільки це є необхідною умовою для досягнення мети.

Одного абзацу зазвичай достатньо для презентації есе. Функція вступного абзацу — просто представити предмет, задати тон і перейти до справи.

***Загальне правило*:** Ваше твердження має *відображати* тези, але *не повторювати* їх. Потім у процесі класифікації, порівняння, ілюстрування і поступового обмеження об'єкта легко усунути всі перешкоди до дискусії і досягти мети. Наприкінці абзацу мають бути чітко сформульовані тези. Ваше завдання — переконати читача в розумності ваших тез.

Слід узяти до уваги такі рекомендації:

1) не вживати загальних виразів на зразок: "*This essay is about...*", "*The topic of this essay is...*", "*I will now show that...*";
2) намагайтеся використати структуру перевернутої піраміди: почніть з найширшого опису вашої теми і поступово звужуйте до тезового твердження;
3) намагайтеся обмежити вступну частину 3–5 реченнями для короткого есе та однією сторінкою для великого есе.

Приклад вступної частини для короткого есе:

Every year, thousands of unwanted and abused animals end up in municipal shelters. Being caged in shelters not only causes animals to suffer but also drains local government budgets. Towns and cities could prevent both animal abuse and government waste by requiring prospective pet owners to go through mandatory education before al-

lowing them to obtain a pet. Although residents may initially resist the requirement, they will soon see that the benefits of mandatory pet owner education far outweigh the costs.

1.2.3. Написання основної частини есе

Насамперед виникає питання щодо обсягу есе. Не слід писати сторінку за сторінкою, якщо викладач пропонує підготувати п'ять абзаців. Ви повинні писати вільно, щоб висловити свої думки. У будь-який момент можете зробити своє есе більш стислим. Отже, спочатку вільно пишемо, потім скорочуємо.

Кількість абзаців залежить від того, скільки питань бажаєте охопити і наскільки повно ви хочете їх розкрити. Аргументи мають бути розміщені саме в цій частині есе. Тут подається вся базова інформація і підкріплюючі деталі, необхідні для переконання читача. До уваги має братися лексика, тон, образність, оригінальність, стиль — усі навички роботи з мовою, але насамперед — логічний розвиток тексту. Кожному аргументу слід присвятити щонайменше один абзац із ваших тез.

Після представлення власних ідей спробуйте передбачити і спростувати заперечення і запитання, які могли б виникнути у читача.

Збережіть найкращий аргумент на закінчення; основна частина есе логічно має вести до найбільш інформативного абзацу. Тези — ваш провідник. Якщо есе гумористичне — останній абзац повинен повністю відповідати цьому стилю; якщо есе наголошує на логіці — останній абзац повинен бути вичерпно логічним. Це — останній шанс переконати читача.

Залежно від риторичної ситуації можна наголосити на певних аспектах твору. Наприклад, твір-опис може підкреслити фон і деталі, тоді як переконуюче (аргументативне) есе має фокусуватися на аргументах.

При написанні основної частини есе треба дотримуватися ***певних правил***.

1. Уникайте беззаперечних узагальнень. Твердження на зразок "*... is the most important problem facing the world today*" може викликати у читача протест проти твоєї точки зору, якщо він